

[Hanne Severinsen]

ulandsbistand, så for nogle af landenes vedkommende behøver det måske i virkeligheden ikke engang at blive omlagt. Et land som Albanien ligger f.eks. langt under de internationale DAK-grænser, og jeg har også med glæde lagt mærke til, at vi besluttede, at Albanien skulle være et af de lande, der kom på bruttolisten for ulandsbistand. Jeg synes i hvert fald ikke, det behøver at være en ulempe for et land, at det ligger i nærheden af os, når det er så fattigt, som et land som Albanien faktisk er.

Vi er også meget opmærksom på, at der bør indføres andre låneformer, og jeg er også spændt på at se, hvad der kommer ud af regeringens undersøgelse af, hvordan vi kan støtte øgede lån til miljøformål i Østlandene.

Vi er i den forbindelse enige med De Konservative i, at det vil være godt, hvis vi støtter den tekniske bistand og den mulighed, vi har for også at yde støtte til danske virksomheder, der virkelig har en ekspertise på områder, de har brug for. Det gælder f.eks. miljø, men det gælder sandelig også på energiområdet, og de to ting hænger i øvrigt sammen, for mange af Østlandenes miljøproblemer hænger sammen med en fuldstændig forfejlet prispolitik, hvor man har betragtet energi som noget, man bare havde, og hvor man ikke havde nogen prisme-kanisme, hvilket har betydet, at man på mange områder bruger meget mere energi, end man gør i den vestlige verden, hvor vi jo har lært at spare på energien.

I forbindelse med vores diskussion om CO₂-afgift og -reduktion kan jeg sige, at vi efter min overbevisning med forholdsvis få midler kunne reducere CO₂-udslippet langt mere pr. beløb i Østlandene, end vi kan her. Så hvis det talte med i vores kvote, hvad vi forårsagede i Østlandene, hvor der er et skrigende behov for energibesparelser, ville vi langt hurtigere kunne få opfyldt vores målsætning om at ned-sætte CO₂-udslippet.

Vi vil således gerne se velvilligt på det konservative forslag og glæder os også til debatten, når ministeren spiller ud.

Riishøj (SF):

Vi hilser da også velkommen, at vi får lejlighed til at diskutere Øststøtten inden sommerferien. 3-4 år efter de store omvæltninger i 1989 og med 3-4 års erfaringer vedrørende Øststøtten er der jo mulighed for at gøre status og kri-

tisk gennemgå de ordninger, der er iværksat, både herhjemme og internationalt.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at de danske støtteordninger vurderes i forhold til de internationale, fordi der er en sammenhæng her. Den støtte, vi giver, er ubrydeligt koblet sammen med andre landes og internationale organisationers politikker og støtteformer, og her har vi jo haft nogle meget dårlige erfaringer med den berygtede Europabank i London. Man må så håbe, at der sker noget nu, men det vil jo vise sig. Problemerne i EBRD, som denne bank kaldes, har jo gennemgående været knyttet til Øststøtten.

Der er også forelagt nogle rapporter om EF's støtteprogram til Østeuropa, som faktisk har nogle af nøjagtig de samme problemer som EBRD, nemlig et gigantisk bureaukrati, kæmpemæssige udgifter til konsulentordninger, der sluger alle midlerne, og meget få konkrete projekter. Nøjagtig det samme har også gjort sig gældende for støtteprogrammet til Rusland, så der er virkelig et behov for, at vi nu efter de 4 år gør status og prøver at gøre tingene bedre.

Herhjemme har vi jo en naturlig tradition for at støtte Østersøregionen, der ligger så tæt på os. Vi kan se nogle synlige resultater i den forbindelse, både i Polen og de baltiske lande, og den udvikling skal afgjort fortsætte.

Hvis vi tager de baltiske lande, som jo modtager omkring en tredjedel af de samlede danske støtteordninger, har de jo nogle helt bestemte overgangsvanskeligheder – både af økonomisk art, men også på menneskerettighedsområdet i forhold til det russiske mindretal. Her har vi jo nogle oplagte muligheder, hvis vi går ind på en klog og velovervejet måde og både hjælper de baltiske lande, som har begrænsede ressourcer, og løser nogle af de problemer, der knytter sig til det store russiske mindretal. De baltiske landes problemer løses nemlig ikke, hvis der ikke samtidig skabes orden i forholdet til Rusland; ganske som Danmarks stilling efter Anden Verdenskrig var uløseligt knyttet til en ordning med Tyskland, skal dette problem løses, og gennem en rigtig tilrettelæggelse af vores støtteordninger – herunder støtte til en arbejdsmarkedspolitik og arbejdsmarkedetsordninger i de baltiske lande – har vi en mulighed for at medvirke til en fornuftig integration mellem de loyale russiske mindretal og de baltiske befolkninger. Andre muligheder